

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Kossuth Lajos-
uteza 37. szám Ide intézendő
a lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Hétfőtől levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Felelős szerkesztő: Dr. TERHES SÁMUEL.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Deák Ferencz-
u. 8. sz. a. a könyvkereskedésben
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitior tér-
fogata 12 fillér.
Többszöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány utján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Az igazság lelke.

Pünkösd ünnepén áradt szét a Szentlélek, az igazság lelke s ennek ihlettségétől szállott az ellenállhatatlan szellemi erő az apostolok lelkébe.

Krisztus tanítása mégis igen kevésbé van manapság elterjedve a földön s azt kell hinnünk, hogy ennek az örök érvényű, kimeríthetetlen tanításnak még ezután kell igazán megvalósulnia az emberek boldogítására.

Mert a mit eddig belőle látunk, az olyan kevésnek látszik, hogy az inkább csak a külső foglalatja, az inkább csak aranyos kerete a képnek, a képet még azután kell megfesteni hozzá.

Mert rég letűnt az apostolok kora s az újabb nemzedék hagyományokon élőködi, azokat sem igen fejlesztő tovább és minél kevesebbet törődik a belső igazsággal.

Hogy a tespedés posványából kigázolhasson a világ: új apostolokra van szükség, a kik az igazság lelkétől ihletve, új eszméket merítenek Krisztus tanításából s azokat a meggyőző igazság ellenállhatatlan erejével hirdetik világgá, úgy hogy az életük sem marad hátra a tanításuk mögött.

Mert miben áll manapság Krisztus hiveinek vallásossága?

Abban, hogy egy-két ember az öregebbek közül, a kik már az életben nem találnak örömet, eljárnak a templomba. Néha azután elmennek oda a fiatalabbak is, igen gyakran csak azért, hogy a ruhájukat mutogassák, vagy hogy a másikat megszólíthassák vagy a legjobb esetben azért, hogy valami csoportosulást láthassanak vagy hogy magukat kedvükre kiénekelhessék.

E mellett azután csakugy folyik az életük tovább, mintha Krisztus nem is volt volna a világon.

El mindenki hajlamai és szenvedélyei szerint s arra nem is gondol, hogy Krisztus élete és tanítása első sorban ezek megfékezésére és a nemesebb hajlamok ápolására tűzi ki célul.

Krisztus követője irigyli a mások szerencsés állapotát, a helyett, hogy azok örömeiben osztoznék.

Krisztus követője gyűlöli azt, a ki neki ár-

tott vagy a ki esetleg nem tetszik neki, a helyett, hogy megbocsájtana és elfeledné a sérelmet.

Krisztus hive kárörvendést érez ellensége baján vagy néha közömbös emberek szerencsétlenségén, a helyett, hogy azokat vigasztalni és segíteni igyekeznék.

Krisztus hive bántólag lenézi azt, a ki születésre, rangra, vagyonra nézve hátrább áll nála, nem véve figyelembe azt, hogy Krisztus szerint mindnyájan egyenlők vagyunk, csak a szív és lélek nemessége tesz maradandó különbséget közöttünk.

Krisztus hive káromolja az Istent, részegkedik, tobzódik, a helyett, hogy az Isten neve volna előtte a legszentebb és a mértékletességben például igyekeznék előljárni.

Krisztus hive nemesak nem szegényli és takargatja azt a gyöngeségét, a melynek suiyával a test a föld rögéhez köti őt, mint az állatot, hanem fennen dicsekszik feslett erkölcsével s azzal megmetyelvez másokat is.

Mi különbség van tehát a pogány és a keresztény között?

Mi különbség van Krisztus hive és nem hive között?

Hol van hát az igazság lelke, a mely a kétőt szellemileg elküioníti és egyiket a másik fölé emeli?

Abban a kis templomozásban valósult-e meg Krisztus tanítása?

Ez igen gyöngye eredménynek látszik.

Ezért nem volt érdemes Krisztusnak halált szenvedni és az igazság lelkének a világot ihletni!

Ezt kevesebb erővel is el lehetett volna érn!

Mert valóban igen kevés olyan hive van Krisztusnak, a ki belsőleg is igyekszik Krisztus tanítása szerint élni, a ki igyekszik hajlamait és szenvedélyeit nemes irányba terelni.

Pedig csak ezek valósítják meg Krisztus tanítását, csak az ilyenekben válik az igazsággá, csak az ilyenekben jelent meg az igazság lelke.

Mi az igazság?

Ezt kérde közömbösen a legtöbb ember a ki

Mikor elutam a várakozást, kinyitottam a kocsi ajtaját.

Hideg zápor zuhogott a nyakamba.

A vasuti töltés egyik oldalát szennyes ár mosta.

Messze, elől a gép körül el-eltűnő fénypontok, a kalauzok és fékezők lámpásai imbolyogtak.

Nagy sokára azután előkerült a kalauz, emlegette dörmögve a menyélieket.

— Mi baj van?! Miért nem megyünk tovább?

— A „Szomjas“ patak — üssön belé a menydörgős ménkü — alámosta a töltést, megrongálta a hidat. A masinánk kiugrott! Innen ugyan nem mozdulunk hajnalig, míg Kassáról meg nem érkezik a segítő gép.

— Hát addig mit csinálunk itt? Ha legalább fűtve lennének a kocsiak?!

— Nem tudnának e intézkedni?

— Nem lehet az uram! nem úgy megy itt mint a fővonalokon; hanem mivel úgy is eláll már az eső, legjobb lenne a töltés mentén besétálni Tornavárra. A harmadosztályosok már cizelődnek.

Mit tehettem egyebet. Kis kézi táskámat a kezembe kaptam és beállottam a ballagó tót atyafiak sorába

Ejféltájban vergődünk be agyonfáradva, agyonfázva, a tornavári „Hungária Grand Hotel“ elé. Sokáig döngtettem a kaput, míg előkerült egy álmos pinczér féle alak.

A földszinten, a füstös kaszinóban felgyújtotta a tót szolgáló a lámpát, megittam a theámat, míg fent az emeleten befűtötték a szobámat.

Nemsokára a jó meleg szobában a nagy csendességben úgy aludtam, mint a bunda.

Ugy egy óra tájban falrengető harszi zaj vert fel.

Eppen a szobám alatt felzendült a teremben a Rákóczy. A ezimbalmon a tálcát rettenetesen püfölték. A förtéket erőteljes ökölesapások tették hatásosabbakká. A Rákóczy után jött a „kis Kohn“ megfelelő énekkel és úgy tovább . . . Majd nagy csörömpölés következett.

a világ igazságtalan forgásába beletörődött és az ellen küzdeni nem is akar, mert érdekeire hasznosabb a világ pogány szellemű járása. Sőt ki is szokták nevetni, utópiának, álmodozásnak nevezik azoknak várakozását, a kik az igazság uralmát óhajtják a földön.

Mig ez így lesz, addig az igazság lelke rejtőzve lappang Krisztus kevés hívének belsejében.

S ezek elfojtott sóhajjal, mély vágyakozással várják azt az időt, a mikor az igazság lelke elemi erővel ihletni fogja új apostolait, a kik Krisztus tanításának mélységéből új eszméket tudnak a kor szelleméhez alkalmazni s ezzel előbbre viszik az igazság, jószág, lelki nemesség boldogító uralkodását e sokat háborgó, boldogtalan földön.

—hz.—

A polgárság ünnepe.

Alig néhány hónapja, hogy kipattant egy okos elméből az eszme, mely testet öltött, s megvalósult a polgári olvasókör óhaja, hogy testületi megjelenéseknél s ünnepélyes alkalmaknál díszes zászló körül csoportosuljanak a város évtizedek óta fennálló egyik tekintélyes kulturális intézményének tagjai.

Testületek, intézmények és egyesek áldozatkészsége, szives hozzájárulása adta meg a módot arra, hogy az ipartestület gyönyörű zászlója mellett meglöbögtesse a polgári olvasókör is az ő remek zászlóját, s Molnár Józsefné, a védnöknő szeretetreméltó egyénisége nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a diszszászó felszentelési ünnepélye folyó hó 1-én oly fényesen sikerült. De már itt különösen ki kell emelni a Rónay Gyula pénztárnok érdemeit, ki a zászló alap megszerzése s az ünnepély rendezése körül igazán maradandó érdemeket szerzett magának s Rábely Miklós elnökkel és tisztársaival együtt igen-igen sokat fáradozott a nemes ügy érdekében.

Maga az ünnepély elejétől végéig lélekemelő volt, s méltó városunk közönségéhez, melynek egész társadalmá sietett résztvenni a polgárság örömműnnepén.

A zászlószentelések meglehetősen sablonszerű

— Jól mulatnak a gyerekek! Most a nagy tükröt vették sorra — gondoltam magamban! . . . De majd csak abba hagyják.

A tükröbverés az én prakszisom szerint ugy a multság vége felé szokott bekövetkezni.

Vártam, vártam nagy hiába, a muri azonban fokozódott, sőt — mint a jelek mutatták — újabb segítő csapatok érkeztek.

A muzsika időnkint egyszerre megszűnt, mintha ollóval vágták volna el, majd vehemens erővel kezdte rá. Ismét elhallgatott a zene, közbe kétféle nóta is hangzott egyszerre.

— Jól csinálják a fiuk!

— Két kompánia is van lent.

— Most vesznek össze a cigányon!

— Pontosan betartják a gyerekek a sorrendet — jegyzém meg magamban.

Egy darabig még filozóftam, de azután elszakadt a türelmem fonala.

A cipőm sarkával, a hogy csak tőlem kiltet, vertem a padozatot.

Egy pillanatra elhallgattak, de azután ismét a Rákóczy került sorra a tálczával, majd az a bizonyos nóta a száz libáról.

Mintha hallottam volna:

— Most mulass vigézz! a ki fent lakozol.

— No megálljatok lurkók! rajtam ugyan nem fogtok ki.

Felöltöztem, lementem én is a terembe. Odahúzódtam egy szögletesasztalhoz és nagy mérgesen valami csaját rendeltem.

Csakugyan két kompánia mulatott.

Fiatal, jóképű, egészséges gyermekek valamennyien. Magamfajta idősebb ember nem volt közöttük.

Mustrálgattak szempillantásaikkal mind a két táborból s félfüllel hallottam, hogy vallási tekintetben nem volt ellenem kifogásuk.

TÁRCZA.

Az én unokaöcsém.

Irta: PERJÉSSY LAJOS.

Hajnaltól késő estig utaztam minden rendű és rangú vasuti vonaton.

Réggel még az Álduna ködbe borult partjait, a szerbiai fehér homokhegyeket szemlélgettem, este már a Mátra regényes bérczei között döcögött velem az iparvasut regneteg hosszúságú vonata.

Lassan, esendesen, meggondolva haladtunk. Minden állomáson eltöltöttünk vagy félóráskat, néhol azonban többet is.

Dacára, hogy husvét hetébe jártunk, kiállhatatlan ezudar időben volt részünk. Szakadt a hóval vegyes zápor, a hideg szél vehemens erővel rázta az ablakokat, a régi módi, rozszant személykocsi minden ízében reesegett, ropogott.

Egyedül üldögéltem a keskeny szakaszban, melynek fűtőkészüléke, úgy látszott, felmondta a szolgálatot, mert kellemetlen hideget kezdtem érezni.

Jól eső örömmel gondoltam arra, hogy másfél óra mulva ott leszek az én szerető rokonaim körében.

A felvidék egyik eldugott zugában lakó unokatestvérem a kit 20 esztendő óta nem láttam, meghívott, hogy vegyek részt két leányának egyszerre tartandó eljegyzésén.

Jelezte, hogy bizonyos félszázados pörben családi tanácskozmány is leend és összecsesdíti a familiát a haza minden részéről.

Azonban ember tervez, Isten végez!

Nagyot döcezent a vonatunk és megállott a nyílt pályán.

Vártam egy darabig, majd kopogtattam az ablakon. Felém sem nézett senki.

lefolyásától sokban eltért ez a szép ünnepély, melyen fiatal polgármesterünk gyönyörű alkalmi beszéd kíséretében verte be az első szöveget, s az elhangzott jelmondatok legtöbbje igazán magas színvonalra emelkedett.

Az ünnepélyen diszes hölgykoszoru mögött foglalt helyet a sok szép koszoruleány a fiatal-sággal, s a zászlóanya körül csoportosultak városunk előkelőségei közül számosan; az utcákon és a téren pedig hullámozott fel s alá az óriási nép . . .

De átadjuk a szót tudósítónknak.

* * *

A polgári olvasókör történetében nevezetes és feledhetetlen lesz az az ünnepély, mely folyó hó 1-én a város közönségének lelkes részvétele mellett fényesen folyt le, mikor az intézmény díszlobogóját felavatták.

Már előző este kezdődött az ünnepély, a mikor 9 óra tájban a polgári olvasókörből a faklyások beláthatatlan hosszú sora között felvonult a polgárság — élén a zenekarral és a dalárdával Molnár Józsefné védnökő lakása elé, hol néhány énekszám előadása után a cigány-zenekar gyönyörködtette szébbnél-szebb darabokkal a védnököt és a hallgatóságot. Az óriási nép ismétlen lelkes éljenzésekkel fejezte ki hódolatát és tiszteletét a zászlóanya előtt.

Másnap 1-én megeléknültek az utcák már a kora reggeli órákban, s városunk egy igazi nagyváros mozgalmis képét mutatta. Szárguldtak a fogatok, melyeken fiatal leányokat kíséret az ifjúság az olvasókörbe, hol 1/2-11-kor megjelent *Bécsy Kálmán* karján a testületileg meghívott védnökő Molnár Józsefné nővérével *Horváth Józsefné*vel együtt. Az érkezőket az elnökség és a már egybegyűlt koszoruleányokkal együtt nagy közönség fogadta, s harsány éljenzés kíséretében vonultak be a nagytérre.

Az indulás 11 óra tájban volt, mikor is elől a koszoruleányok — számszerint 208 — nyitották meg a menetet s a tamásfalvi fuvózenekar *Hagelbauer* karnagy vezetésével, majd a védnökő fogata következt s utána az általános ipartestület tagjai néhány év előtt felszentelt lobogójuk alatt. A hosszú menet a polgári olvasókör választmányának és tagjainak a felavatásra váró díszzászló után haladó csoportja zárta be.

A beláthatatlan hosszú menet legszebb rendben vonult fel a Deák-utcán át az Erzsébet-téren felállított nagy emelvényhez, melyen csakhamar elhelyezkedtek a zászló körül: a *védnökő, Horváth Józsefné, Samarjay Jánosné, Farkas Zoltánné, Boeczó Dánielné és Máriássy Lászlóné* urnok társaságában, mellettük a fényes díszmagyarban megjelent *Farkas Ábrahám* országgyűlési képviselő, az asztal mellett *dr. Kovács László* polgármester az ünnepi szónok, *Rábely* elnök, *Rónay* pénztárnok, az alispánt helyettesítő *Lukács Géza* vármegyei főjegyző, *Kubinyi Aladár* törvényeségi elnök, *Baksay István* kir. tanácsos, *Kubinyi Andor* p. ú. igazgató, *Loysch Ödön* főgymn. igazgató, *Törköly József* áll. el. iskolai igazgató, *Farkas Zoltán, Molnár József, dr. Veres Samu, Váry János, Jurasko Jakab, Schulhof Pál* stb. a küldöttségek képviselői. — Az emelvény elején foglalt helyet *Szücs György* karnagy vezetésével a dalárda, a tulsó oldal padjain pedig a kék szalaggal díszített fehér ruhás szép leányok kaptak helyet.

A kép igazán gyönyörű, megkapó volt. Az emelvény körül a téren hullámozott a nép s a házak erkélyein és ablakaiban az érdeklődő szép nők képezték a szemet és lelket gyönyörködtető kép keretét.

A zászlószentelés ünnepélyes aktusát a dalárda nyitotta meg a Hymnus élénklésével, majd *Rábely Miklós* a kör elnöke, messze hallható érczes hangon mondta el következő beszédét:

Tisztelt ünneplő közönség!

A Polgári Olvasókör e mai ünnepélye alkalmával — a mikor e drága hon színeit viselő díszzászlójának felavatásához a hatóságokat, intézeteket, testületeket és a n. é. közönséget meghívta — azon maga elé tűzött céljainak óhaját megfélelni, hogy legyen egy látható jelvénye, mely alatt a jók sorakozva: fokozottabb erővel munkálkodhassanak a művelődés előbbrevitelén, a testületi szel-

A mulatság rendes mederben folyt tovább. A cigányok a két kompánia között a terem közepén helyezkedtek el.

A primás hajlongott jobbra, balra, de egyik asztalnak sem adott előnyt a másik felett.

Huzta szakadatlanul a szívhez szóló magyar nótákat. A „panyiti halastón“, no meg „Mély a Rimán“ megegyeztek a fiuk, de mikor „Tejbe fűrdött“ az egyik asztal vezérének a „Galambja“ — a másik asztal . . . „Ácsi“-t kiáltott . . . mert ők meg „Rózsabokorba akartak jönni a világra . . .“

A helyzet kezdett kritikussá lenni. Mindkét asztaltól felállott egy-egy fiatal ember ökölbe szorított kézzel, villogó szemekkel közeledtek egymás felé.

A cigány rázendített a Kossuth nótára s erre mind a ketten visszaültek helyeikre és fújták lelkesen, közösen, hogy: „mindnyájunknak el kell menni“ — majd pedig bizonyos nemzetiségnek emlegették a „tüdejét, máját s az oldalbordáit.“

Kezdett nagyon kedvemre valóra fordulni a dolog, de közben, gyors egymásutánban egy-egy pohár repült a levegőben a mulatózó asztala felett, sőt egy pár mintha az én asztalom felé is irányítottatott volna.

A két ur ismét kiállott:
— Mi budapesti jogászok vagyunk!
— Mi pedig selmeci akadémisták vagyunk!
— En Kálósai Árpád vagyok!
— En is Kálósai Árpád vagyok!
— Uram!? Kötelkedni akar?
— Urram! . . . Sziveskedjék befogni a bagómagazinját.

A figyelem mindkét oldalról a beszélők felé fordult, a cigányok is elhallgattak.
— De én pelsőczi Kálósai Árpád vagyok, kiállt az egyik.

lem ápolásán, valamint városunk és szeretett magyar hazánk iránti kötelességek teljesítésének öregbítésén.

E gondolatok vezettek olvasókörünket is a mai örömmünnepély megtartására, melyet midőn ezennel megnyitni szerencsém van, üdvözlöm mindnyájukat és főkérem tek. dr. *Kovács László* polgármester urat, hogy a fölavató ünnepi beszédet elmondani sziveskedjék.

Ajánlom őt a tisztelt ünneplő közönség figyelmébe.

Ezután dr. *Kovács László* polgármester következő eszmedus és igazi szónoki lendülettel előadott beszédét mondotta:

Tisztelt ünneplő közönség!

A rimaszombati polgári olvasókör zászlót szerzett, szép, lelki s testi szemeinknek kedves nemzeti színű zászlót!

Háromszínű: piros-fehér-zöld színben pompázó remekmű, de még mindekkoráig csak sima, puha selyem, mert még nincs megjelölve hivatása, nincs még átadva leendő örökönek, nincs még felavatva!

Ifjú szép menyasszonya ez a háromszínű selyem a legszentebb érzésnek, a hazafiságnak, amint nehéz és fontos hivatása teljesítésére indul, csak a felavatást várja, hogy hű társával büszkén hirdesse dicsőségét, „szívünk szerette Hon.“

*

A felavatás ünnepélyes kivételét a rimaszombati polgári olvasókör megtisztelő bizalma reám ruházta; nekem jutott e kedves feladat, hogy a díszzászlót az egyesületnek ünnepélyesen átadjam.

Segítségül hívom ezen kedves kötelesség teljesítéséhez szívem, lelkem hazafias érzésének minden atomját, hogy méltóképen jelölhessem meg ezen zászlónak azon iránt, melyen mindenkor vitetni kell, melyen symbolikus erejének és hatalmának minden cseppjével tántoríthatatlanul — ha foszlányokban is, — de meg kell maradnia!

Elismerés illeti a rimaszombati polgári olvasókört, hogy azon ösvényt, melyen díszzászlónak lobogni kell, már 56 évvel ezelőtt kezdte taposni czél- és öntudatosan! A szunnyadó nemzeti öserő ébredésekor utra kelt hajója az egyesületnek 56 éven át daczol az országduló viharok pusztító hatalmával s a lözöny szélesedjének emésztő erejével; lassan, de biztosan gyűjtve a főmaradást, az önfentartás anyagi eszközeit jövő magasztos hivatása betöltésére.

A létezését jelző ösvény kezdetben szűk és szegényes volt, sőt néhol egészen eltűnik a mult ködében; de midőn újra feltűnik is, még mindég sokkal jelentéktelenebb, hogysem létezéséhez hivatást fűzhetünk. Csak a legutóbbi időben szélesedik ezen ösvény annyira, hogy e város társadalmi érintkezésének jelentős eszközevé válik s hogy létezéséhez s tenmaradásához hivatást is fűzhetünk.

Erejének illeten duzzadó megnövekedését, tagjaiban az eleven élet lüktető erejét maga ezen egyesület is megérezte s abba helyezett bizodalomban hódító utra indul! Ezért kell neki a zászló, az egyesülésnek, az összetartásnak ez ékes jelvénye!

Nem duló esaták forgatagában, hanem a béke zavartalan esendjében akar hódítani; nem öldöklő fegyverek pusztító erejével, hanem az igazság meggyőző szavával: hogy erős polgári társadalomban rejlik az államfentartó erő!

Ezen tétel ma már nem csupán doktrinér állítás, hanem történeti igazság is.

Amint a művelt nemzetek lerázták magukról a rendiség bilineseit s ezzel elvesztették a régi nemzetfentartó erőt, önkéntelenül arra törekedtek, hogy ezt egy erős polgári társadalommal pótolják, melyben eltűnnek a származás, foglalkozás, rang és vallásbeli különbségek s melyben bárki, ha a becsület és hazafiság próbakövet kiállotta, csupán önértéke szerint lesz megbírálva.

A tisztesség és hazafiság rostján átszűrűt egyéniség szabad érvényesítése eszméjének hódol minden modern intézmény. A sajtószabadság, a szabad ipar, szabad kereskedelem mind-mind ennek szolgálatában áll!

A sajtószabadság ösztönöz, hogy írj, ha lelkednek szárnyai vannak; a szabad ipar feljogosít, hogy dolgozva elégtételt ki másnak szükségletét; a szabad kereskedelem biztat, hogy érdemeld ki a tisztességes polgári hasznot, ha van hozzá kellő ügyesség.

Aki aztán jól ír, ipara üzésében a kor színvonalán

— No hát én is pelsőczi Kálósai Árpád vagyok, dühösködött a másik.

Kivágták a vizitkártyát, nézegették a nemesi címert, azután kezdtek egymás arcát vizsgálgatni.

A haragos ábrázatok kezdtek szelidebbek lenni, valami meleg vonás terjedt el az arcokon.

Uram! azaz . . . te . . . te Árpád nem Somogyból való vagy?!

— Igenis, onnan . . . de te . . . te nem Kárpátalján lakol?

— Hát persze hogy ott lakom.

— Hát te vagy az?!

Várunk már az öregekkel és a hűgaimmal 3 nap óta.

— Csapon van a hordó

A két unokatestvér — kik eddig csak hírből ismerték egymást — összelelkezett, az asztaltársak hamarosan bemutatkoztak és összelelközölöztek.

En pedig nagy komolyan felkelvén oda léptem a fiuk elé

— En is Kálósai vagyok!

A két fiu hallgatott. Szemeik összevillantak. Ez az idegen ur kötekedni akar velünk — no majd mőresra tanítjuk.

Láttam, hogy ilyenfélét gondoltanak

— De én is Kálósai vagyok, de Pelsőcz . . . a Bánátból jöttem

Kivágtam én is a vizitkártyát.

— Kedves nagybátyám! Vártuk már, de nagyon! Azzal két oldalról átkaroltak az öcskösök és közrekapva körülnézegették velem az asztalt, a többiek pedig erélyesen konstatálták, hogy „soh'se halunk meg!“

— Szorítsd azt a szárazfát Nácizkám! Azt a rézfokosát ennek az obstrukciónak világnak.

Hogy aztán még mik történtek — azokra borítsuk rá az éj legstürőbb fátyolát.

Igy ismerkedtem meg a mult husvétkor az én kedves unokaöcsémekkel.

marad, a kereskedelemben miatyanjka az üzleti tisztesség s mindezt öntudatos nemzeti szellemben cselekszi, méltán megkövetelheti, hogy a társadalmi tisztesség részére biztosítva legyen.

De egy valódi, egészséges nemzeti társadalom nem is kíván más ajánló levelet, sőt el sem fogad!

Egy ilyen egyedekből álló társadalomra aztán bizást mondhatjuk, hogy a nemzetfentartó erőt képviseli.

Ott vannak előttünk a világalomra jutott nagy nemzetek tanulságos példái. Akár a nagy Németországot, akár az óriás angol birodalmat nézzük, hatalmát mindkettő az egyéniséget önmagáért becsülő, erős nemzeti érzéssel szaturált polgári társadalmának köszönheti. Ezen nagy nemzetek fiai sem hazájuk határain belül, sem azon kívül nem dicsekszenek, hogy ők németek vagy angolok, mert gondolkodásuk s minden tettükben megnyilatkozó erős nemzeti érzésük, egyéniségük kifejeződését saját-ságos volta ezt feleslegessé teszi. Ennek az erős individuális érzésnek hatása aztán megnyilatkozik abban, hogy ha egy ilyen társadalmi légkörben élő német vagy angol a földteke bármely pontjára a lábát leteszi, annak nyomán mihamar egy darab angol- vagy németország sarkadzik ki.

Egy erős polgári társadalomban tehát nemesak nemzet-fentartó, hanem világhódító erő is van!

Méltó azért zászlót bontani egy ilyen társadalom megteremtéséért annyival inkább, mert sajnos, hogy edes hazánk erős polgári társadalmának kifejlődése még csak a jövő zenéje. Pedig nekünk erre még nem is mint világhódító, hanem mint nemzet-fentartó erőre volna szükségünk!

Széthúzó nemzetiségi törekvések által gyengített állami életünkben a haza határain belül is gyanakodva nézünk honfitársunkra, nehogy egyéniségünket tudnok mindent kizáró módon nemzeti töké gyanánt értékesíteni.

De a bajnak már felismerése is ut a gyógyuláshoz, s a hiányok pótlása körül kifejtett férfias, erős akarat mellett az eredmény el nem maradhat.

Ezért üdvözlöm én szeretettel a rimaszombati polgári olvasókört azon eszméjéért, hogy zászló alá törekessék csoportosítani a polgári társadalmot azon kipróbált igazság tudatában, hogy „egyesülésben rejlik az erő.“

Száz akadályon át diadalmaskodó szívós élete teljes biztosíték arra nézve, hogy azon eszmét, melyért a nyilvánosság elé lépve ma zászlót bont, diadalra is fogja juttatni.

Multjából szerzett tapasztalataim meggyőznek arról, hogy ennek a zászlónak pályája a megkezdett ösvénytől soha sem fog eltérni, hogy az a zászló nemesak e város szűk határai között, de e vármegye határain túl is fogja még hirdetni egységét, nagyságát, dicsőségét edes szép Hazánk.

Ebben a törhetetlen szent meggyőződésben veszem át a mélyen tisztelt zászlóanyától a díszzászlót és készsággal nyujtom át azt a rimaszombati polgári olvasókörnek érdemes elnöke útján.

Ragadja azt meg erős kézzel, hordozza hűséggel és dicsőséggel mint olyat, mely nem csupán puha selyem többé, hanem egy valóságos szent jelvény, mert hozzá egy nagy, egy magasztos eszme fűződik: az erős, az egységes magyar polgári társadalom megteremtése, melyen szeretett hazánk jövője nagysága felépül.

Hogy pedig a nemes czél diadala biztos legyen, adjon a gondviselés a rimaszombati polgári olvasókörnek kipróbált erejű lelkes vezéreket, adjon az Eg tagjainak szívós, kitartó erőt, szívükbe lelkesedést, hogy ezt a drága vérrrel szerzett szép hazát az eszme diadalra segítségével nagygyá, hatalmassá tenni törekedjenek.

Es most hivatásomban eljárva a felavatott szent jelvényt kijelölt hódító útjára bocsátom s kívánom, hogy ezen a lélekemelő ünnepélyen megjelent diszes közönséget a magasztos eszmék iránt lelkesedni tudó igazi magyar nőt, a szép-lelkű zászlóanyát, a koszoruleányok bájos csoportját s a deli vőfélyeket az Uristen sokáig éltesse!

Lelekes tapsvihar és éljenzés kelt szavai nyomán, mire a remek zászlót *Molnár Józsefné* gyönyörű nehéz selyem fehér szalaggal díszítette fel s erre kibontották és meglobogtatták a nemzeti színű díszzászlót, melynek arannyal himzett felirata ez: „Összetartó polgárság nagy nemzeti erő“, másik oldalán: „Rimaszombati Polgári Olvasókör 1903. június 1“, sarokban a város selyemmel himzett címere.

A nagy közönség élénk tetszéssel szemlélte a szép zászlót, melynek rudjába az első szöveget a védnökő e szavak kíséretében verte be: „Az egyenlőség, szabadság és testvériség szellel lobogtassák e zászlót minden időben!“

A végszóra felesendült a dalárda éneke, *Kossovits „Zászlóavatásra“* című darabját adták elő, melynek elhangzása után dr. *Kovács László* polgármester a város közönsége nevében e jelmondat mellett verte be a zászlószöveget: „Az önművelődés minden polgárt kiemel a közönségségtől. — Ha az önművelődést minden polgár hazafias kötelességének tekinti, az egységes művelt polgári társadalom mihamar létre jön. — Adja Isten, hogy ezen igazságra a díszzászló mindig sikerrel emlékeztessen.“

Az éljenzés után *Molnár József* tolmácsolta szép szavakkal a betegségé miatt meg nem jelenhetett főispán: *Hámos László* városunk díszpolgára üdvözlését és jókívánásait s helyette a zászlószöveget bevverte.

Ezután sorrend szerint felhívta *Rónay Gyula* a vallásfelekezetek, hatóságok, testületek stb. stb. képviselőit, kik szébbnél-szebb jelmondatok kíséretében tették meg a szokásos kalapácsütést a szegekre.

A róm. kath. egyház nevében: dr. *Szeless Ödön*, az ev. ref. egyház nevében: *Baksay István* kir. tan., az ág. ev. egyház nevében: *Kubinyi Aladár*, az izr. hitköz. eg. nevében: dr. *Bleier Leó* verte be a szöveget. Ezután következtek: dr. *Kovács László* polgármester a báró *Fejérváry Géza* honv. miniszter városunk díszpolgára, *Rábely Miklós* a dr. *Wlassich Gyula* vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter városunk díszpolgára, *Lukács Géza* vármegyei főjegyző mint alispán-helyettes a vármegye közönsége, majd *Bornemisza László* alispán nevében is, *Farkas Ábrahám* országgy. képviselő. Majd a többi hatóságok és testületek képviselői jöttek: *Kubinyi Aladár* (kir. törvényeségi és kaszinó), *Jurasko Jakab* (államépítészeti hivatal), *Schulhof Pál* (államvasuti főnökség), *Hollósy József* (kath. olvasó-egylet), *Váry János* (közönművelődési egylet), *Molnár József* (közönmű. egylet rimaszombati

köre, rimaszombati gazda-kör, rimaszombati takarékpénztár). *Samarjay* Jánosné (a rimaszombati nőegylet és a volt védnökök nevében), *Loysh* Ödön (egy. prot. főgymnasium), *Kathona* Géza (polgári leányiskola), *Törköly* József (áll. elemi iskola), *Kovács* József tanácsos (iparisk. felügyelő-bizottság), *Kovács* István (kerületi betegsegélyező-pénztár), *Rábely* Miklós (Polgári olvasóköri temetk. egyeslet, ipartestületi temetk. egyeslet), *Rónay* Gyula (izr. nőegylet), *Boczko* Dániel (gömöri nép- és iparbank), *Szabó* József K (általános ipartestület, ipartestületi temetk. egyeslet), Dr. *Kármán* Aladár („Gömör-Kishont” szerk. posta- és távirat-főnökség nevében), *Dickman* László (keresked. testület). — A tiszteletbeli tagok közül *Baksay* István kir. tan., *Molnár* József, *Schulhof* Pál, dr. *Vercs* Samu, *Törköly* József vertek be szeptet, majd *Rábely* Miklós elnök, *Varga* Lajos alelnök, dr. *Cziner* Miksa ügyész, *Istók* József háznagy, *Rónay* Gyula pénztárnok, *Csernay* Dániel jegyző és dr. *Kármán* Aladár a választmány nevében tette meg a kalapácsütést. Végül a koszoru-leányok nevében: *Lukács* Margit és *Béliczy* Böske, a vőlélyek nevében *Bérczy* Kálmán verte be a szeptet.

Ezután a dalárda énekelte a Szózatot s a szép avatási ünnepélyt, melyet *Babás* József fényképész sikerült felvétellel meg is örökített, az elnök *Rábely* Miklós, rövid beszéddel zárta be, melyben köszönetet mondott a megjelent szépszámú és díszes közönségnek s a zászló létesítése érdekében közreműködőknek.

A nagy közönség és a koszoru leányok ezután zeneszóval kísérték haza a védnököt és illusztris társaságát s déli 1 órakor a Széchenyi kertben mintegy 200 terítékű kifőzőn sikerült és a legjobb hangulattal fűszerezett bankettet újra találkozott a résztvevő publikum.

Itt az első pohárköszöntőt *Molnár* József mondotta koronás királyunkra és a felséges uralkodóházra. A szép tószót állva hallgatták végig s a háromszoros éljenzés után állva énekeltek el nők, férfiak egyaránt lelkesedéssel a Hymnuszt.

A következő szónok *Rábely* Miklós volt, ki lendületes szavakkal éltette *Molnár* Józsefnét, a szeretetre méltó és köztiszteletben álló, fenkölt gondolkodásáról és nemes szívéről szelében ismert védnököt.

Kathona Géza lelkes éljenzéssel fogadott s talpraesett tószit kíséretében üritett poharat városunk szép reményekre jogosító polgármestereért dr. *Kovács* Lászlóért *Matolcsy* Pál pedig szintén az olvasókör nevében sikerült pohárköszöntőt mondott a vendégeknek. Szavait lelkes éljenzés kísérte.

Kubinyi Aladár, a kaszinó elnöke szolt ezután, szívből kívánja, hogy a mai nap aktusa ne csak zászlószentelés legyen, de erős, sohasem lankadó zászlóbotlás is. Abból az elvből indulva ki, hogy a mai kor nemes levele a munka, felhív, hogy szövetkezzünk és dolgozzunk mindnyájan, alkalmat időt nem fecsérve, mert a munkában megdézett erő szembe tud szállani a tömeggyárral. A munkás be tudja vinni a maga eszméjét alkotásába, s ez teszi legértékesebb munkává a kéz alkotását. A polgári olvasókör felvirágzása s annak tagjai jóvoltáért emel poharat.

Farkas Ábrahám a zászló színeinek jelentőségét fejtegeti s kéri polgártársait, hogy a haladás reménye buzdítsa őket a munkára, s a piros szín által jelképezett lelkes hazaszeretet lángja mindig fennen lobogjon szívükben. A vidéki központoknak a haza jövő sorsának eldöntésében nagy feladatuk lévén, seregelyen a polgárság a zászló körül, s a hazafiai feladatokat igyekezzék megoldani. Szívesen segít neki ebben az egész intelligens társadalom kívánja, hogy a munkában Isten segítse a polgárságot s óvja minden bajtól! (Eljenzés.)

Csernay Dániel felekezeti, osztály és politikai különbséget nem ismerő egységes magyar társadalmat lát itt kicsinyben, s a jelenlévők jókívánságait tejezi ki, mikor a kerület és város köztiszteletben álló képviselőjét *Farkas* Ábrahámot köszönti fel. Tetszéssel fogadott szavai után

Varga Lajos emelt poharat a polgári társadalom kimagasló férfija *Molnár* József jólétéért, ki humánus gondolkodással, nemes érzéssel és közszeretet által környezve önzetlenül szolgálja a város köz- és társadalmi érdekeit. Lendületes toasztját zajos tetszés kísérte, mire

Farkas Zoltán a munka értelmes emberét: *Varga* Lajost élteti, ki messze földön szerzett ismereteit és szak-képzettségét szülőföldjén érvényesíti.

Szabó József ipartestületi elnök, ki az Olvasókör fejlődését bölcsőjétől ismeri, megemlékezik a régi időről s elismeréssel hajtja meg a felavatott lobogót a választmány és ezek közül kimagasló *Rónay* Gyula pénztárnok előtt, ki az Olvasókör felvirágzása és a zászló létesítése érdekében rendkívül sokat fáradozott. Viharos tetszéssel fogadták a népszerű pénztárnok életését.

Dr. *Kovács* László polgármester *Rábely* Miklóst, a kör elnökét éltette, kinek általános tisztelet személyében meg van a garancia arra, hogy azok az eszmék, melyekért zászlót bontott a kör, testet fognak ölteni.

Molnár József még társadalmunk köztiszteletben álló tagját, az érdemes *Baksay* István kir. tanácsost köszöntötte fel, ki nyomban érdekes reminiscenciák felelevenítésével válaszolt és mindig úde, fiatalos hévvel a régi igaz szeretettel élteti a kör tagjait.

A közömbösnek engedve dr. *Cziner* Miksa ügyész szolt még s élénk tetszéssel és helyesléssel kísért toasztban éltette a hölgyeket, különösen a volt védnököket.

Még *Csernay* Dániel köszöntötte fel a Losonczi körünkben időző vendégeket, a figyelemért *Nagy* Lajos losonci építész mondott talpraesett tószit keretében köszönetet s a losonci polgári olvasókör nevében poharat emelt az itteni Olvasókör felvirágzására. A meg-megújuló felhívásokra *Rónay* Gyula is szolt nagy tetszés mellett s később *Pásztor* András, a tamásfalvi fuvó zenekar elnöke üritett poharat a szabadság, egyenlőség és testvériségre.

A bankett 5 óra tájban véget ért s a Polgári Olvasókör történetében emlékezetes, szép és minden részében lélekemelő ünnepélyt kitűnő hangulatban lezajlott népes táncmulatság fejezte be.

A táncmulatság éjjelig tartott, s a szép közönség egészen megtöltötte s fedett táncshelyiséget úgy, hogy alig lehetett mozogni. El lehet mondani, hogy évek óta nem volt városunkban olyan kedélyes és jól sikerült táncmulatság mint ez, melyen a jelen voltak igazán kellemesen érezték magukat, a fiatalság lelkesen, csapongó jó kedvvel táncolt, s bizony még éjjelkor is alig akart

szétoszlan. A késő éjjeli hűvös levegő azonban mégis véget vetett a szép mulatságnak, mely az ünnepélynek méltó befejezése volt, s melyre mindenki kedvesen és szívesen fog visszaemlékezni!

Értesítés és meghívás.

A rimaszombati iparostanonez-iskola tanulóinak nyilvános évről vizsgái, kapcsolatosan az iparostanonezok munka- és az iparos-segédék továbbképző tanfolyamának rajzkiallításával f. évi június hó 14-én, azaz vasárnap délután 2 órától 5 ig, az állami elemi fiúiskola helyiségében fognak megtartani, melyekre az érdeklődő m. t. szülőket, gyámokat, iparostanonezokat és tanügybarátokat tisztelettel meghívja

az igazgatóság

Meghívó a „Gömör-Kishontvármegyei Gazdasági Egyesület” e hó 10-én (szerdán) délután 2 órakor Tornallyán, a kaszinó helyiségében tartandó rendes évi közgyűlésére. Tártyak: 1. A számvizsgáló bizottság jelentése. — 2. Költségelőirányzat. — 3. Működési tervzet. — 4. Folyó ügyek, indítványok. — Putnok, 1903. május hó 25-én. — Gróf Serényi Béla elnök, Lakner László titkár.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetés megújítását, mint a hátralékos előfizetést ki-egyenlítani sziveskedjenek. Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

A miniszterek köszönete. A polgári olvasókör választmányja vasárnap délelőtt *Rábely* Miklós elnöklete alatt ülést tartott, melyen a zászlószentelési ünnepélyre vonatkozó végleges intézkedéseket tették meg, s felolvasta az elnök a hozzáérkezett leveleket. Báró *Fejérváry* Géza honvédelmi miniszter levele így szolt:

„A Rimaszombati Polgári Olvasókör tekintetes Elnökségének Rimaszombat.

A rimaszombati polgári olvasókör dísz zászlójának folyó évi június hó 1-én tartandó ünnepélyes felavatásához szoló szives meghívást ma vettem.

Tisztelt polgártársaim ezen szives megemlékezése, továbbá azon kegyessége, melylyel engem felszólítanak, hogy a zászló-rudba egy szeptet verjek be, őszinte örömmel tölt el, és mély hála-ra kötelez.

Fogadják kérem ezen két rendbeli megtiszteltetésért legmélyebb köszönetemet, nem haboznék egy pillanatig sem ígérettel kötelezni magamat arra, hogy meghívásuknak megfelelő, régi óhajomat kedves körükben néhány órát tölthetni megvalósítsam, sajnos azonban, hogy a jelenleg fennálló és köztudomásu parlamenti viszonyok miatt előreláthatólag ép az időben, a midőn a szép ünnepély végbe fog menni, Budapestről el nem távozhatom s így fájdalom, kénytelen vagyok lemondani azon élvezetről, hogy szemtanuja legyek a tisztelt polgártársaim olvasóköre ezen örökké emlékezetes ünnepének, de gondolatomban ott leszek kedves körükben, kérve a jó Istent, hogy árássa el áldásával és kegyével azt a szent jelvényt, mely alatt csoportosulva az egységes magyar társadalom érdekeinek szentelik lankadatlan és buzgó fardozásaikat.

Egyben a tisztelt elnökség szives tudomására hozom, hogy a szög bevéreására egyidejűleg *Nagy* Dr. *Kovács* László polgármester urat kérem fel.

Budapest, 1903. május hó 9-én.

Hazafias üdvözléssel: *Br. Fejérváry Géza.*“

Dr. *Wlassits* Gyula vallás- és közokt. miniszter ezt írta:

„Igen tisztelt Uram!

Midőn halás köszönetet mondok a „Rimaszombati Polgári Olvasókör” díszzászlója felavatásának ünnepélyére való szives meghívásáért, tisztelettel felkérem, méltóztatásuk a mellékelt zászlószöveget az ünnepély napján képviselőlemben a zászló rudjába beverni.

Kitűnő tisztelettel:

Wlassits“

A kaszinó választmánya *Kubinyi* Aladár elnöklete alatt mult héten látogatott ülést tartott, melyen csaknem valamennyi választmányi tag megjelent s elhatározták, hogy a volt pénzügyigazgatósági épület — most bábaiskola — helyiségének 1200 korona évi lakbér mellett legalább 20 évre való kibérlése iránt az elnökség a várossal tárgyalásba bocsátkozzék. A helyiségek át fognak alakítani, új billiárd asztalok állíttatnak be, egy szóval a tagok kényelméről az új helyiségben gondoskodva lesz. Október hóban az átvonulás minden valószínűség szerint megtörténik.

Hivatalvizsgálat. A kassai kir. ítélőtábla elnöke dr. *Berczelly* Jenő folyó hó 2-án városunkba érkezett, s 3-án megvizsgálta a kir. törvényszék és járásbíróság ügykezelését.

Városi közgyűlés. Rimaszombat város képviselőtestülete folyó hó 6-án szombaton délután közgyűlést tart, melyen számos fontos és közérdeklő tárgy nyer elintézését.

Esküvők. Ifj. *Lokcsán* *Lajos* p. ü. igazgatósági számtiszt f. hó 4-én tartja esküvőjét *Illés* Irénnel, özv. *Illés* Gyuláné kedves leányával.

Fráter M. Márton budapesti kaváháztulajdonos f. hó 7-én tartja egybekelését *Bródy* Jolánával, özv. *Bródy* Bertalané kedves leányával.

Gyémánt Sándor tiszapolgári terménykereskedő f. hó 9-én tartja esküvőjét *Kohn* Jankával, *Kohn* József pusztaszabadkai bérli kedves leányával. Boldogság legyen osztályrészük!

Az állami gyermekmenhely önálló ügyvezetése már a rendes mederben folyik s dr. *Löcherer* Tamás igazgató-főorvos most tesz felterjesztést a miniszterhez a személyzeti ügyekre nézve. *Lovass* Árpád a gondnoki hivatal most már rendszeresen látja el s folyó hó 1-én a központból mint ideiglenesen alkalmazott munkatárs: *Fodor* Emil ide érkezett s a gondnoki hivatalban működik.

Köszönetnyilvánítás. Alőírottak ez uton mondunk halás köszönetet mindazon jóbarátaink és ismerőseinknek, kik felejtethetetlen drága feleségem, illetve edes anyám elhunyt alkalmából — fájdalomunk enyhítése céljából — részvétnyilvánításaikkal személyesen és írásban felkerestek. — Várgede, 1903. június hó. *Kubinyi Imre, Kubinyi Bertalan.*

Aranylakodalom. Felső-Hangonyon folyó hó 1-én szép családi ünnepély folyt le, melyen a falu és a környék intelligenciája is részt vett. A 66 éves *Bodor* László, a faluban népszerű módos gazda és felesége e napon ünnepelték házasságuk félszázados évfordulóját. Mindketten 16 évesek voltak, mikor egybekeltek, s most is fiatalos jókedvvel járták a tánczot az ünnepélyes aranylakodalmon, melyen részt vettek a falubeliek és a vidékiek nagy számmal. Hajnalig tartott a szép mulatság, melyre a jelen voltak mindig kedvesen fognak visszaemlékezni.

Utbtiztosi vizsga. Mult hó végén *Scholtz* Gusztáv műszaki tanácsos előtt utbtiztosi vizsga volt a vármegyeházán. Medve *Mátyás* őrmester a vizsgát sikerrel kiállotta.

Kinevezés. *Hrentsik* Kálmán nagyrőcei adótiszt a nagymihályi adóhivatalhoz ellenőrré neveztetett ki.

Athelyezés. *Csemiczky* Gábor kataszteri irodatiszt a löcsei pénzügyigazgatóságtól a helybeli kir. pénzügyigazgatósághoz helyeztetett át, a ki az új hivatalát már el is foglalta.

A szüneti orvosi tanfolyam Budapesten folyó hó 1-én kezdődött s arra városunkból az újabb sebészi műtétek tanulmányozása céljából dr. *Löcherer* Tamás kórházi igazgató főorvos jelentkezett. 1-én az igazgató főorvos el is utazott.

Rákóczy-ünnepély Sárospatakon. A sárospataki ev. ref. főiskola II. *Rákóczy* Ferencnek, nemzetünk nagy szabadsághősének emlékére, zászlóbotlásának kétszázados évfordulóján 1903. június 21-én nagyszabásu ünnepélyt rendez. Az ünnepély főérdekessége lesz *Thaly* Kálmán orsz. képviselő, a *Rákóczy*-kor nagy ismerőjének szabad előadása.

Halálozások. *Pulinyi* Julianna mult hó 30-án 66 éves korában meghalt, 1-én temették el.

Sebestyén Mihály pénzügyigazgatósági díjnok mult hó 31-én 38 éves korában elhunyt. F. hó 2-án temették el.

Özv. *Zehery* Pálné, *Rozinay* Györgyné anyja 67 éves korában május hó 31-én hunyt el. 2-án temették el nagy részvét mellett.

Tamásfalván *Ivanyics* volt községi bírónak tíz éves iskolás leánya folyó hó 3-án reggel meghalt.

Krajcsák J. helybeli szabómester polgártársunkat súlyos csapás érte: 16 éves leánya *Gizella*, folyó hó 2-án hosszas betegség után elhunyt.

Gasko Gyula okl. gyógyszerészt, ki még csak rövid idő óta lakik városunkban, melyen megsomorította 9 hónapos kis fia: *Gyula* f. hó 2-án bekövetkezett halála.

Bihary Géza klenőci jegyzőt és nejét *Rácz* Klárát mély gyászba döntötte kis leánykájuk, a 2 éves *Klárka* folyó hó 3-án rövid szenvedés után bekövetkezett elhunyt. Temetése 4-én lesz *Klenőczen*.

Elismerés. Forgácsfalván május 29-én tartották meg a gyermekek évről vizsgája, a melyen a növendékek a hittan és biblia kivételével minden kötelező tantárgyból tisztán magyarul feleltek és pedig oly meglepő eredményel, hogy az előjáróságot és a jelen voltak igazán kellemesen lepletek meg. A szép eredményért *Holics* Elek miniseri iskola látogató elismerését és köszönetét fejezte ki *Zsurkay* György fő- és *Lukács* Árpád segédtanítónak azon óhajjal, hogy sok ily derék, igazán magyar tanítókat kíván a tót ajku községeknek!

Jóteknység. Ifj. *Szabó* László Várgederől a fehérkereszt egyletnek 20 korából adományozott. Az egyeslet nevében ez uton mond halás köszönetet *Eperjessy* József pénztárnos.

Tanulmányút. A helybeli földmives iskola 25 növendéke tanáraik vezetése alatt a mult héten meglátogatták a breznóbányai földmives iskolát, hogy fogalmuk legyen a havasi tájgazdaság felől. 27-én délelőtt ültek vonatra és 29-én érkeztek vissza. Breznóbánya város hatósága megvendégelte a kirándulókat. Itt említjük meg, hogy e nyáron 20 rúthén pap és 20 tanító vesz részt az iskolában részükre tartandó 4—4 hetes tanfolyamon.

Diákmaljális Nagy-Rőczén. A nagyrőcei m. kir. állami felső kereskedelmi és polgári iskola ifjusága folyó hó 7-én a nagyrőcei városi fürdőkeretben tavaszi táncmulatságot rendez. A maljális iránt nagy az érdeklődés.

Könyvkereskedők kongresszusa. A vidéki könyvkereskedők szövetkezete a pankösi ünnepen Kassán megalakult nagy érdeklődés mellett. Az alakuló gyűlésen városunkból *Lévai* Izsó vett részt.

A vörheny-járvány megszűnt. Rimaszombat város előjáróságának orvosi szakvélemény alapján tett azon hivatalos előterjesztésére: hogy mivel Rimaszombat város területén f. évi május hó 13-ka óta újabb vörhenyben való megbetegedési eset a tanulók között nem fordult elő és így a járvány megszűntnek tekinthető. — Gömör-Kishont vármegye alispáni hivatala hatóságilag engedélyezte, hogy a rimaszombati állami elemi fiú és leányiskolában a tanítás f. évi június hó 4-étől kezdődőleg folytatható. Szolgálatot vélnök teljesíteni, midőn erről a város közönségét és az érdekelteket kiértesítjük.

A siketnémák vizsgálja. A jolsvai siketnémák és vakok „Cházár András” intézetében f. hó 22-én lesz a nyilvános vizsgálat. A vizsgálaton be fogják mutatni a természet ezen szerencsétlen lényei, hogy az emberi tudomány és szorgalom mennyire képes náluk pótolni azt, amit a természet megtagadott tőlük. A vizsgálat iránt nagy az érdeklődés.

Szövetkezeti közgyűlés. Rimaszombat és vidéke fogyasztási szövetkezete évi közgyűlését f. hó 7-én délután 2 órakor tartja a vármegyeház dísztermében.

Veszedelmes lórúgás. *Fáy* István országgyűlési képviselő kocsisa: *Bódi* Bálint fiatal legény szerencsétlenül járt mult hó 31-én. Serkén az istállóban egy esikő úgy mellbe és hasba rugta a vigyázatlan legényt, hogy nyomban összeesett. A súlyos beteget beszállították a kórházba, hol gondos ápolás alatt áll.

Népgyűlések a katonai javaslatok ellen. Köviben m. hó 25-én, Putnokon pedig m. hó 26-án népgyűlést tartott az illető kerület választóközönsége, illetve főleg a függetlenségi párt. Mindkét népgyűlés komolyan, minden szenvedély nélkül folyt le, a mi mindenesetre dicsérendő dolog a mai politikai viszonyok közt.

Társas kirándulás. A hazai ipar- és kereskedelmi kamarák f. év nyarán, lehetőleg augusztus hó első felében társas kirándulást terveznek Bosznia-Herzegovinába. A kirándulásban, melynek ezéjja az ottani üzletvilággal való érintkezés mellett a természeti szépségekben bővelkedő vidék megismerése, részt vehetnek kereskedők, iparosok stb. — Gyorsvonatokon külön kocsikkal, elsőrangú ellátással egy személy részvételi díja: Budapest — Bosna — Bród — Sarajevó — Mostár — Gabella — Metkovic vasut, Metkovic — Spalai — Sekeniceo — Zará — Fiume hajó, Fiume — Budapest vasut I. oszt. 170 kor., II. oszt. 140 kor. — Amennyiben az utazás Mostártól Raguzáig lenne kiterjeszhető, a részvételi díj személyenként 40, illetve 35 koronával több. — Fenti árakban bennefoglalatik az utazás Budapesttől oda és vissza Budapestig, valamint 2 napi teljes ellátás (szoba, reggeli, ebéd, vacsora, világítás és kiszolgálás) Sarajevóban; továbbá 1 napi teljes ellátás Mostárban és a második kombinációnál további 2 napi ellátás Raguzában. — Amennyiben a társaság tagjainak a száma megköveteli, külön kocsik helyett külön vonatok fognak rendelkezésére bocsáttatni, melyeknek menetrendje tetszés szerint lesz megállapítható. — A társaságot a vállalat marsalja kísérik, aki az egyes tartózkodási helyeken az idő teljes felhasználása, program összeállításra stbre nézve segédkezet nyújt. A részt venni óhajtok kötelező nyilatkozatukat legkésőbb folyó évi június hó 15-ig a miskolci kereskedelmi és iparkamarához küldjék be.

Az 1. számú hordár. Sokan vannak városunkban, kik még visszaemlékeznek arra az időre, mikor egy szép reggelen három uniformisban öltözött alak, a három „Czikra” jelent meg nagy büszkén a főtéren. Sapka volt a fejükön 1., 2. és 3-ik számú „hordár” felirattal. Időközben a három közül egy meghalt, a másik lelépett a göröngyös pályáról, a harmadik megmaradt 1. számú hordárnak akkor is, mikor már több nem volt. Ez a jó *Bari* Károly volt, ki 50 éves korában elbetegedett s súlyos betegsége ellen a kórházban keresett menedéket. Majdnem félévig feküdt ott, mult hó 30-án aztán megváltotta szenvedéseitől a halál.

Bolti állványok

fűszer- és vegyeskereskedéshez, kisebb s nagyobb fiókokkal és fiók nélkül, hozzátartozó pudlikkal, jutányos áron eladó. Szövetkezetek részére igen alkalmas.

Együttal a nyári idényre ajánlom saját termésű kellemes zamatos ízű s a legtisztább kezelésű **valódi almágyi ujboraimat** peccsételt üvegekben, literes üvegjét **35 krajczárért**, üvegre külön betét 5 krajczár.

Rimaszombat, 1903. május hó.

Benyó Béla.

Ki akarja kitörni a nyakát?

az vásároljon világhírű „**PUCH**” gráci kerékpárt! hangoztatják konkurrenseim. — Pedig általában elvan ismerve, hogy a világhírű „**PUCH**” gráci kerékpárok a legszebbek, legerősebbek és a legkönnyebb járásuk és csak azért, hogy őket bosszantsam, a raktáromon levő világhírű „**PUCH**” gráci kerékpárokat gyári árban adom a legkönnyebb részletfizetésre is.

Egy világhírű „**PUCH**” gráci kerékpár első rendű **Reithoffer-féle gummikkal** teljesen felszerelve 2 évi írásbeli jótállás mellett 125 forinttól 200 forintig.

Ugyanez legujabb találmányu szabadvutó és hátsó fék szerkezettel 20 forinttal drágább Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hallatlan oly olesóság, mint nálam létezik. **női és fehérnemű varrónők, szabók, csizmadiák, cipészek és kalaposok,** valamint **jó férjek és jó családapák** itt az alkalom a **varrógép vásárlásra,** mert mindennemű varrógépeket a gyári árban adom el a legkönnyebb részletfizetésre is. Minden családi varrógép a leggyönyörűbb és legtisztább himzések készíthetők és daczára annak, hogy olesók, 10 évi kezességet vállalok.

KORENT VILMOS

varrógép-, kerékpár-, fegyver- és villanycsengő raktára, valamint ezeknek nagy javító műhelye, puska-műves, géplakatos és műszerész **Rimaszombat, Kossuth-utca 4. szám.**

Községi, körjegyzői, fősolgabirói, egyházi és ügyvédi NYOMTATVÁNYOK nagy raktára:

RÁBELY MIKLÓS

könyv- és papirkereskedése Rimaszombat (Deák Ferencz-u. 8.)

Árlejtési hirdetmény.

564 sz. — **Rimaszécs** község képviselő-testülete 2000 korona előirányzott költség erejéig egy új **közvágóhid** építését határozta el.

Ezen munka kivitelének biztosítása czéljából **1903 évi június hó 22-ik** napjának d. e. 9 óráján, Rimaszécs község házánál tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Felhivatnak a vállalkozni kívánók, hogy a fentebbi munkálatra vonatkozó írásbeli vagy szóbeli ajánlataikat a kitűzött nap délelőtti 9 órájáig Rimaszécs község előljáróságához annyival is inkább adják be, mivel a későbbben érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatokhoz az előirányzott építési költségnek 10%-tőlja bantpénzül készpénzben esatolandó.

Az építési feltételek az előjárásnál Rimaszécsen bármikor megtekinthetők

Kelt Rimaszécsen, 1903. május hó 28-án.

Az előljáróság.

Gyümölestermelők!

A **rimaszombati konzervgyár** részvény-társaság felhívja a gyümölestermelőket, hogy ugy tavaszi, mint nyári és őszi gyümölestermékeikről — az egyes fajok és azok mennyiségének megjelölése mellett — eladási ajánlataikkal közvetlenül a konzervgyárhoz forduljanak. — Ez időszertint főleg **nagy, keményhúsú és fehér sziv alaku cseresznyék** volnának keresette.

3-*

Hirdetmény.

363. sz. — A tekintetes vármegyei közigazgatási bizottság 943/903. és a tekintetes alispáni hivatalnak folyó évi május hó 18-án 5879 sz. alatt kelt határozatával az ajnászkő—füleki megyei törvényhatósági közut 5-1—5-7 km. közötti szakaszának kiépítési munkálatainak költségeit 6000 korona összeg erejéig engedélyezte

A fentemlített munkálatok kivitelének biztosítása czéljából az 1903. évi **június hó 23-ik** napjának délelőtti 10 órájára a gömörvármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati verseny tárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek a kitűzött határidőre beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlatokhoz a részletes feltételekben előirt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bantpénz esatolandó.

A szóban forgó munkákra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órák alatt naponkint megtekinthetők.

Az ajánlatokban az árleengedés, vagy árfelemelési százalékok számokkal és betűkkel világosan kiirandók.

Rimaszombat, 1903. május hó 26-án.

Jurasko Jakab, kir. főmérnök.

Hirdetmény.

370 sz. — A tekintetes vármegyei közigazgatási bizottság 1269/903 és az alispáni hivatalnak folyó évi május hó 25-én kelt 6268/903. számú határozatával a **beje—jolsva—murányi** megyei törvényhatósági közuton levő 61. és 96 ik számú műtárgyak munkálatainak helyreállítását 2490 korona költségösszeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok kivitelének biztosítása czéljából az 1903. évi **június hó 23-ik** napjának délelőtti 10 órájára a gömörvármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlatokhoz a részletes feltételekben előirt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bantpénz esatolandó.

A szóban forgó munkákra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők.

Az ajánlatokban az árleengedés, vagy árfelemelési százalékok számokkal és betűkkel világosan kiirandók.

Rimaszombat, 1903. május hó 28-án.

Jurasko Jakab, kir. főmérnök

Hirdetmény.

3908. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **gömörmegyei takarékpénztár- és hitelbank** végrehajtatonak, **Nemecz János** végrehajtást szenvedő elleni 400 kor. s jár. iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi LX. t.-cz. 144. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő, Rimaszombat városában fekvő s a rimaszombati 408 sz. tjkvben A 1—3 sor, 491, 492, 493. hrszám alatt foglalt beltelekből, azon épült 13/a. sz. alatti ház és melléképületekből a B 3 és 10. alatti Nemecz Jánost (1/4) egy negyed részben megillető jutalékra 784 koronában megállapított kikiáltási árban elrendelte s annak megtartására határnapul **1903. évi július hó 28-ik** napjának d. e. 10 óráját Rimaszombatba, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatósághoz tüzte ki, mely alkalommal a fent körülirt ingatlanok a becsáron alul is elfognak adatni.

Árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át, azaz 78 kor. 40 fillért készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bantpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1903. évi május hó 17-ik napján.

Pongrácz, kir. törvszéki bíró

© Mascagni Record-Compagnie. ©

A legujabb mintájú beszélő gépek.

Teljesen zajtalanul működnek.

Mint a kontinens legjobb gépei a legnagyobb elismerésben részesülnek.

Művész felvételek: **Budapest, Bécs, Milánó** és a **párisi színházak** tagjaitól.

Kapható részletfizetésre is.

Gömörmegyei főelárusító:

RÁBELY MIKLÓS,

könyv- és papirkereskedése Rimaszombat, Deák Ferencz-u. 8.